

Седемдесет години с България в сърцето

Педагогическият колектив и официалните гости

Изминаха 70 години от основаването на Българското училище в Прага – родолюбив акт, дело на нашите предшественици, поддържано през годините от всеотдайни общественици, и утвърждаващо в настоящето непреходните български и европейски ценности.

Официалното му откриване става на 14 февруари 1949 г. с подобаващо тържество. На него присъстват официални гости от българска и чехословашка страна, между които големият приятел на България, кметът на Прага, д-р Вацлав Вацек. Събитието е филмирано, за него е съобщено по Чехословашкото радио, а на другия ден учениците са радушно приети в историческото Старопражко кметство.

През годините училището претърпява много промени – от основно става средно, увеличават се учениците и учителите, променя името си, както и няколко пъти сградите, в които се помещава. Едно се запазва винаги – в сърцето на Европа то е огнище за въз-

питание в родолюбие, съхранява ревностно българския език и традиции, развива дарбите на младите българчета и ги подготвя за динамично растящите изисквания на съвременния свят.

На 70-годишния юбилей учителите и техните възпитаници посветиха поредица от събития, с които да почетат всички, допринесли за утвърждаването на авторитета на училището и да покажат, че и в настоящето е запален факелът на знанието, любовта към България и културното ни наследство. От 1 до 14 февруари в Дома на малцинствата бе открита изложба като част от Фестивала на изкуствата, на която бяха показани детски творби в областта на литературата и изобразителното изкуство под надслов „Училище на мечтите“ и „Родино моя

– свидна и красива“. Целогодишна е инициативата „70 деца – 70 добри дела“, с която учениците доказват, че освен талантиливи и знаещи, те са и достойни, и отговорни граждани, съпричастни към нуждите на училището, връстниците си и света, в който живеят. Предстои провеждането на Фестивал на визуалните изкуства с проекти на ученици в областта на природните науки и компютърните технологии.

Най-тържествената част от празненствата бе отредена за юбилейния концерт на 13 февруари в театър U Hasičů, за чието наемане Асоциацията на българските сдружения в ЧР и Българският културно-просветен клуб, гр. Прага дариха финансови средства, така че събитието бе означувано на истинска сцена и участниците в

програмата бяха щастливи и благодарни за това. Точно в 14:30 с химна на България бе дадено начало на концерта, първата част от който бе озаглавена „С България в сърцето“. Водещите Владислав, Ивана и Светослава обявиха многобройните гости на събитието: посланик Лъчезар Петков, министърът на образованието и науката Красимир Вълчев, председателят на Държавната агенция за българите в чужбина Петър Харалампиев, началникът на Столичния инспекторат по образованието Ваня Кастрева, председателят на Синдиката на българските учители Янка Такева, както и на синдикат „Образование“ към КТ „Подкрепа“ Юлиан Петров, архимандрит Атанасий, представители на чешкото министерство на образованието, на българските сдружения в Прага, бивши учители и възпитаници, обществени дейци, родители и ученици. В поздравителните слова и адреси гостите благодариха на всички, които в миналото и сега са изграждали доброто име на училището: учители, директори, спомоществатели, родители и деятели, работили с отдаденост за неговото издигане, както и на чешката страна, с която България и Министерството на образованието поддържат топли връзки. Бяха връчени медали, грамоти и символи като израз на признанието за благородното дело на просветните дейци. А от Асоциацията на българските сдружения дойде и подаръкът във вид на чек за 30 000 крони, от които 5 000 за озвучително оборудване на училищните празници.

Първата част на програмата бе посветена на трите светини – училището, патрона и Родината.

Най-малките възпитаници издекламираха прочувствени детски стихове, посветени на юбилея, от които разбрахме, че обичат училището като свой втори дом, а след тях Веси, Ради и Васка от IV кл. представиха етюд от балета „Лебедово езеро“. Трите момичета бяха нежни и очарователни в белите си балетни одежди и събудиха искрена възхита. Освен танцьорки, видяхме, че са и певици, защото се включиха и в следващото изпълнение – на хор „Лира“. Създаден преди години от покойната Тони Добрева като вокална група, „Лира“ винаги е разкривала красотата на българските народни песни, представяйки най-добрите образци на сцена, и възпитавайки у децата любов към родния фолклор. Със сегашния си ръководител Росен Михайлов певците представиха новия си репертоар: „Посадимо пелин“, „Дилмано, дилберо“, „Леле, свашке“ и чешката песничка „Малко коте“ със солист Сашко от VI кл.

Втората част от програмата под надслов „Училище на мечтите“ представи идеите

Детската пиеса „Седмото измерение“

Хор „Лира“ – традицията продължава

„Довери ми се – танцувай с мен“ – изпълнение на денс-формация „Forever“

Народен танц-шега, постановка на Цветан от XI клас

2-жа Тая Борисова приема дарението на АБС в ЧР от 2-жа Наталия Калайджиева

Sedmdesát let Bulharské školy v Praze

Milka Kralcheva

Uběhlo 70 let od založení Bulharské školy v Praze – vlastenecký počín našich předků, během let podporovaný oddanými nejen veřejnými osobnostmi, dokazující nepomíjející bulharské a evropské hodnoty.

Oficiální otevření školy se uskutečnilo 14. února 1949 za přítomnosti oficiálních hostů jak ze strany Bulharska, tak Československa, nechyběl velký přítel Bulharska, starosta města Prahy, dr. Vacek. Oslava na počest otevření je natáčena a je o ní odvysílána reportáž v Československém rozhlasu. Následující den jsou šťastní žáci přijati v historické staroměstské radnici.

V průběhu let škola prochází mnoha změnami – ze základní se stává školou střední, navyšuje se počet žáků i učitelů, mění se název školy, jakož i budovy, ve kterých se nachází. Ale jedno zůstává stále stejné – v srdci Evropy je bulharská škola centrem vzdělávání a vlastenectví, je opatrovníkem bulharského jazyka a tradic, rozvíjí talenty mladých Bulharů a připravuje je na dynamicky rostoucí požadavky moderního světa.

U příležitosti významného jubilea, se 13. února konal slavnostní koncert v divadle U Hasičů, jehož pronájem uhradila Asociace bulharských spolků v ČR, tak, aby se slavnost uskutečnila na opravdovém jevišti. V přítomnosti bulharského velvyslance v České republice, mnoha oficiálních hostů z Bulharska, včetně ministra školství, předsedy Agentury pro Bulhary žijící v zahraničí, zástupců českého Ministerstva školství, bývalých učitelů a absolventů, předsedů bulharských sdružení v České republice a mnoha dalších hostů, rodičů nevýjimaje. Děti z bulharské školy ve svém dvouhodinovém programu odhalily krásu naší země a bulharského folkloru, své sny, svůj talent, podporovaní jejich oddanými učiteli. ◆

za доброто, надеждата, приятелството, обичта и разбирателството.

В тази част видяхме детската пиеса „Седмото измерение“, написана от г-жа Светла Болчева, класна на VII клас. Пиесата е продължение на миналогодишната „Завръщането на Лазо“, показана в Деня на таланта и представя седмокласниците като любознателни и напористи, мечтатели и изобретатели, копнеещи да пътуват заедно до далечни планети. Открили силата на приятелството и любовта, те научават най-важните уроци в живота. В главните роли видяхме Мартин и Ивана, а в останалите им партнираха съучениците им от VII кл.: Светослава, Естел, Михаела, Йоана, Николай Антонов и Николай Стоянов, Богдан и Димитър от VI клас.

Последвалото изпълнение на модерната денс-формация „Forever“ бе със заглавие „Довери ми се – танцувай с мен“ и музикално бе оформено като микс от различни стилове и ритми. Инструкторката Силвия от VIII кл. заедно с още 15 танцьори на най-различна възраст показаха, че освен да рецитират, пеят и играят на сцена, младите хора обичат и да танцуват, като с музика и танц изразяват своите чувства, тревоги и копнежи.

Третата, последна част на програмата, озаглавена „Благословени сме заедно“ бе посветена на единството на всички българи по света. Тя започна с народен танц-шега, чиято постановка и хореография е дело на Цветан от XI кл., и освен него се изявиха съучениците му Зинка, Мелиса, Алекс и Димитър. Цветан показва, че годините в Националното хореографско училище, откъдето дойде в Българското училище в Прага, са направили от него талантлив танцьор и с изпълнението си, в което присъстваха елементи от 5 фолклорни области на България, изпълни сърцата на зрителите с гордост и възхищение.

И в следващите минути изпитахме гордост от красотата и таланта на даровитата Таниа Янкова, възпитаничка на престижното пражко музикално училище „Jaroslav Ježek“. В собствен съпровод на пиано тя изпълни няколко джаз композиции.

Към родния ни фолклор се върнахме отново с танцьорите от състав „Българи“ към сдружение „Заедно“, чийто ръководител Тодор Ралев е бивш наш ученик. „Граовски мотиви“ и „Шопска сюита“, изиграни с плам и професионализъм затвърдиха убеждението, че дори

и в чужбина ние, българите, милеем за нашите хора, песни и танци, запазили самобитността ни.

За втори път певците от „Лири“ ни върнаха в Родината с обичаните народни песни „Пустоно лудо и младо“ със солистки Ивана и Михаела и „Залюбила малка мома“ – солисти Галя и Сашко.

Приключили с участието си, 60-те ученици – изпълнители от програмата седнаха в публиката, за да се насладят на уникалното изпълнение на „Големите български гласове“ – хор, създаден през 1971 г. от Здравко Михайлов. Женският хор е наследник на Ансамбъла за народни песни на БНР и печели световна известност под името „Мистерията на българските гласове“, като е гастролирал и печелил престижни музикални награди по цял свят. Настоящият артистичен директор и диригент Илия Михайлов благодари от свое и от името на 14-те певци за поканата, като отбеляза, че образованието и културата на България са свързани, тъй като това са двете неща, носещи славата ни по света, с чиято помощ Родината ни ще пребъде. И затова започнаха концерта си с „Благослов за здраве и щастлив живот“ за Българското училище и всички присъстващи. Последвалите „Полегнала е Тодора“, „Великден иде“, „Ой, шопе, шопе“, „Седнало е Джоре дос“ и „Море, зажени се Гюро“ вдигнаха залата на крака от виртуозното изпълнение на хористките и доставиха невероятна наслада на всички присъстващи. За два часа, благодарение на вдъхновеното присъствие на сцената на ученици от българското училище и гостуващи изпълнители, всички се почувствахме близо до Родината, макар и далеч от нея, и повярвахме на думите на Влади, изречени с ръка на сърцето: „България е в нас! Българското училище ще пребъде!“.

Всички учители и ученици се включиха в подготовката на отлично балансираната програма, съчетала поезия, песни, танци, балет и театрална пиеса, а стиховете за училището бяха написани от г-жа Светла Болчева специално за юбилея. За музикален фон послужиха оригинални композиции с епична музика на дванадесетокласника Георги Георгиев.

Да пожелаем на учители, ученици и всички, които милеят за Българското училище – с България в сърцето и занаят пред, во веки и навред! ◆